

Presentation av "friskahovar".

Friskahovar är en utvald grupp hovformsspecialister med SANHCP utbildning.

SANHCP:s verkningsmodell är baserad på beprövad internationell erfarenhet och även bekräftad av modern Amerikansk hovforskning. Modellen går ut på att varje hov har en naturlig form vid varje enskilt tillfälle och denna form är den som har bästa möjligheterna att prestera maximalt och även att läka skador. Till och med skador som människan tidigare trodde var obotliga.

Att den naturliga hovformen även är den enda som gör att hovens olika delar belastas på ett naturligt sätt förklarar varför hela hästen påverkas på ett så positivt sätt när hovarna får ha sin naturliga form.

Att se och förstå hur denna hovform skall se ut samt att kunna hjälpa hästen återskapa den naturliga hovformen är Friskahovars specialitet.

Att det fortfarande finns människor som tror att dessa skador är obotliga beror bara på att människan inte klarar att bota dom inte på att hästen inte kan läka dom. Det finns ingen människa som kan läka en skadad hov eller skapa en perfekt hovform. Det är bara hästen som klarar detta och då endast på villkor att den inte motarbetas av den hovvård den påtvingas av människan. Hästar som lever ett för en häst onaturligt liv behöver hjälp att både återfå och bibehålla den naturliga hovformen. Att den naturliga hovformen är överlägsen alla andra former är egentligen inte särskilt konstigt eftersom den är resultatet av miljontals års utveckling. Människan är endast en tafflig nybörjare i sammanhanget.

För oss är det viktigt att du både förstår vad vi gör vad som händer i hoven. Friskahovar välkomnar dina frågor. Den som inte kan förklara så att andra kan förstå har själv inte tillräcklig kunskap.

Verkningsintervallet måste bestämmas av hovens omställning, tillväxt och slitage. Det som inte får hända är att hovens ändras så mycket mellan verkningarna att den åter igen utsätts för onaturliga belastningsförhållanden. Detta gör att verkningsintervallet ibland måste vara väldigt kort i början (kanske 2 veckor) för att vart efter kunna förlängas. Till slut kan verkningen bestå av bara lite putsning när slitaget inte har varit tillräckligt stort. Att verka med för långa intervaller gör bara att hoven aldrig blir helt färdig.

Utfodringen är en mycket viktigare del av hovvården än vad många tror. Både vad och hur hästen äter är av avgörande betydelse för hovarnas kvalité och hållbarhet. En felaktigt utfodrad häst får aldrig perfekta hovar.

Påspikade metallskor döljer betydligt fler hovproblem än dom löser. Problemen kvarstår och förvärras ofta även fast vi inte ser dom och när problemen väl blir synliga blir rehabiliteringen betydligt kostsammare. Tillfälliga hovskydd är en betydligt bättre lösning eftersom dom oftast inte behövs mer än ungefär 2% av tiden och då slipper hästen ha skorna på sig när den står i boxen och sover.

friskahovar är under ständig utveckling!

Vad menas med att ha hästen barfota?

Den moderna definitionen av barfotagång är att hästen skall erbjudas exakt det hovskydd som den behöver i varje enskilt tillfälle. När hästen står i boxen och är helt överksam behöver den naturligtvis inget hovskydd alls. På bete är det endast sjuka hästar som behöver hovskydd och då skall dom naturligtvis ha det. Friska hästar behöver däremot inte hovskydd på bete. På steniga grusvägar och på asfalt behöver många hästar hovskydd på grund av att dom inte har fått möjlighet att vänja sig tillräckligt mycket vid den typen av påfrestningar. Hästar optimerar sina hovar efter den typ av underlag som dom lever på och kan därför behöva extra skydd när dom utsätts för påfrestningar som dom inte är tillräckligt förberedda för men det finns också gott om exempel världen över på hästar som både klarar långa och frekventa arbetspass på både steniga grusvägar och asfalt.

Att inte förse hästen med det hovskydd den behöver är lika fel som att tvinga på den ett onödigt hovskydd om det gör att dom långsiktiga negativa konsekvenserna blir större än dom kortsiktiga positiva effekterna. Att tvinga på hästen ett permanent hovskydd som den egentligen bara behöver kanske 2% av tiden när alla vet att det både hämmar hovens naturliga funktion och deformerar dess form kan enligt min uppfattning inte accepteras djurskyddsmässigt så länge det finns andra alternativ som erbjuder minst lika bra skyddsegenskaper utan dessa långsiktigt förödande konsekvenser. Jag vill även passa på att påpeka hur lätt det kan vara att sammanblanda den symptomfrihet som kan upplevas efter montering av permanenta hovskydd med att hästen plötsligt skulle ha blivit frisk. Att använda sig av utrustning som gör att man kan fortsätta att bruka en sjuk häst måste vara att i högsta grad bryta mot djurskyddslagets intentioner. Alla föl kan gå barfota utan ömhet och skulle fortsätta på detta sätt om dom levde ett naturligt liv. Om hästen däremot efter en tid i människans tjänst inte längre kan gå barfota utan ömhet så måste det anses bero på att det som människan har utsatt den för faktiskt har gjord den sjuk. Att då montera utrustning som inte gör hästen friskare utan bara gör att man kan fortsätta använda den sjuka hästen för sitt nöjes skull måste anses helt oacceptabelt.

Allt som sägs i denna skrift om hovar, belastningsförhållanden och vinklar gäller precis lika mycket vare sig hästen har hovskydd eller inte. För egentligen är ALLA hästar barfota. Vissa är barfota på järnskor, vissa är barfota i boots och andra är barfota direkt på marken.

En intressant detalj är att enligt Djurskyddsmyndighetens definition räknas permanent monterad sko, hovplast och boots samtliga som hovbeslag.

Ove Lind
Instituttet för Sund Hästhållning
www.sundhast.se